

Naturvårdsforum 2009

Välkomna till Jacob Hansens hus i Helsingborg 28-29 /5

Tema Hav

Förra årets mycket uppskattade Naturvårdsforum i Naturvård Skånes regi följs upp 2009 med ett dito inriktat på marina frågor. Årets forum syftar till att underlätta effektivt informationsutbyte och samarbete mellan olika aktörer som arbetar för en bättre havsmiljö och ett hållbart nyttjande av strandmiljöerna. Ett bättre resultat och ett effektivare nyttjande av resurser och kompetenser genom att tydliggöra hur man arbetar med marina frågor på ideell nivå, på kommuner, inom myndigheter, inom forskningen och i näringslivet.

Tid: 28-29 maj 2009.

Plats: Jacob Hansens hus i Helsingborg samt ute i fält.

Kostnad: 1050 kr för båda dagarna, 750 kr för endast dag 1 och 600 kr för enbart dag 2. I kostnaden ingår lunch, fika och transporter till och från de olika exkursionerna.

Anmälan: Anmälan till seminariet och den exkursion man vill delta i görs till: Studieförbundet i MittSkåne, Box 195, 221 00 Lund eller via E-post till ulf.lundwall@studieforamjandet.se. Betalning sker i samband med anmälan till postgiro 63 51 86-0. Anmälan skall vara Studieförbundet till handa senast onsdagen den 20 maj. Glöm ej ange ev specialkost. Seminariet är begränsat till 150 deltagare.

Frågor: Frågor om arrangemanget, program, exkursioner etc ställs med fördel till Naturvård Skåne/Kristin Johansson, 070/22 90 494, kristinj@marinbiolog.se. Frågor om anmälningar ställs bäst till Studieförbundet/Ulf Lundwall, 046/32 08 55, ulf.lundwall@studieforamjandet.se.

Moderator: Pernilla Olsson, f d kommunekolog i Hässleholm, numera på Länsstyrelsen i Skåne.

Vägbeskrivning: Jacob Hansens Hus ligger mitt i centrala Helsingborg. Därför har du lätt att ta dig hit oavsett om du kommer med tåg, buss, bil eller till fots. Det centrala läget gör att du har många parkeringsmöjligheter. Ett stenkast bort ligger Magnus Stenbocksgallerians parkeringsgarage, och om det inte är tillräckligt stort så ligger Sundstorgsgaraget inte mer än ett par minuters promenad från Jacob Hansens Hus. Kommer du med tåg eller buss promenerar du enkelt från knutpunkten. Se www.jacobhansenshus.se för karta.

Varmt välkommen 28-29 maj!

Program torsdag 28 maj

09.00 Registrering och fika

09.30 Välkomsthälsning. Widar Narvelo, kommunekolog, Helsingborg

09.40 Öresundsfondens betydelse för Öresund. Kjell Andersson, Öresundsfonden

10.15 BRYT YTAN - ett upplevelseprojekt om havet. Michael Palmgren, SEA-U

10.40 Bensträckare

11.00 Helsingborgs kustkontrollprogram. Peter Göransson, Miljökontoret Helsingborgs stad

11.25 Naturbåten - dansk-svenskt marint samarbete under uppsegling. Birger Emanuelsson, Naturpedagog, Malmö miljöförvaltning

11.50 Promenad till Helsingbar för ekologisk lunch

13.00 Buss från Jacob Hansens Hus till respektive exkursion

13.50 Exkursion 1: Pedagogik i vattnet med SEA-U.

Exkursion 2: Strandpromenad & provtagning vid Vegeås eustarie i Skälderviken med miljökontoret i Helsingborg.

Exkursion 3: Grottvandring på Kullaberg med Daniel Åberg från Naturum Kullaberg.

OBSERVERA att du bara kan vara med på EN av dessa så glöm inte ange vilken du helst vill följa med på när du anmäler dig (först till kvarn!). Under exkursionen bjuds det på frukt.

16.00 Buss tillbaka till Jacob Hansens Hus

18.30 Vi som är kvar tar en "Tura", äter gott och umgås. Avgång för färjan, Aurora, från Knutpunkten kl. 18.30.

Program fredag 29 maj

- 09.00 **Välkommen dag två!** Moderator Pernilla Olsson
- 09.10 **Länstyrelsens inventering av Natura 2000-områden.** Hanna-Mari Pekkarinen Rieppo, Länsstyrelsen i Skåne
- 09.35 **Hur ska vi förvalta fiskbestånd i framtiden? - lärdomar från Öresund.** Ander Persson, Forskare och studierektor i marinbiologi på Lunds universitet, Campus Helsingborg
- 10.00 **Kaffe**
- 10.30 **Övergödningen - Skåne göder havet mest!** Willem Stolte, Vattenmyndigheten
- 11.00 **Musselodling - Naturbete i havet.** Odd Lindahl, docent i marin ekologi för Vetenskapsakademien på Kristineberg
- 11.30 **Ekosystemtjänster - Värdet av kustnära marina miljöer för människan.** Johan Stål, marinbiolog (Fil.Dr) och forskare på IVL Svenska Miljöinstitutet
- 12.00 **Promenad till Helsingbar för en ekologisk lunch.** Promenad tillbaka till Jacob Hansens hus.
- 13.20 **Rädda havet!** Gå Naturskyddsföreningens kampanjtipspromenad (ca 20 meter långt)
- 14.00 **Kaffe och fortsatt mingel**
- 14.30 **Tumlaren i Sverige - utbredning, hot och aktuella åtgärder.** Julia Carlström, forskare i marinbiologi, Aqua Biota Water Research
- 15.20 **Avrundning och frågor och därefter avslutning.**

Kort om de tre exkursionerna

1. Bryt ytan – Sea-U vattenverkstad vid Pålsjö

Mitt på stranden i Malmö ligger SEA-U Vattenverkstad, som sedan 2005 låtit över 87 000 besökare få kunskap om natur, miljö, kultur och havet. I våtdräkter, vadarstövlar eller i vattenlabbet har alla oavsett ålder, bakgrund, med eller utan funktionshinder kunnat delta. Under Naturvårdsforum 2009 kommer SEA-U till Pålsjöbadet i Helsingborg. Här får Ni möjlighet att prova på snorkling och håva vid i vattenbrynet. Medtag gärna badkläder. Vi ser vad som döljer sig under ytan och får lära känna några av våra grannar i havet. En garanterad blöt upplevelse där i efterhand kan studera våra fynd.

2. Vegeåns mynning – ett Natura 2000-område

Provtagning tillsammans med marinbiologer från Helsingborgs stad. Vi studerar mobil epifauna (räkor och fiskar) och infauna (snäckor, musslor och havsborstmaskar) i det fågelrika Skälderviken. Vad är det fåglarna och matfiskarna lever av här och kanske kommer ni hitta att den införda amerikanska havsborstmasken? Medtag gärna fågelkikare.

3. Grottvandring Kullaberg

Vi inleder turen med lite fyrhistoria och fortsätter med hjälp av ett rep nedför branten till Lahibiagrottan. En grotta som en gång i tiden var bebodd av grottmänniskor. Vi fortsätter genom att klättra över berg och raukar för att sedan nå fram till en fantastisk utsiktsplats innan vi kommer till Silvergrottan. Med lite tur så ser vi tumlare på vår vandring. Turen är ett litet äventyr och tar drygt 1,5 h. Passande kläder är att du fritt kan röra armar och ben samt att kläderna tillåts bli smutsiga. Skorna ska sitta fast på fötterna och inte vara hala. Flip-flop och snäva kjolar är inget bra alternativ.

Rekommenderat boende

Hotell Viking på Fågelsångsgatan 1 (granne med konf.lokal) tel: 042/14 44 20.

Hotell Helsingborg, Stortorget 20 (några minuters gångväg till konf.lokal) tel: 042/37 18 00.

Det finns ett flertal vandrarhem i eller kring Helsingborg.

Informationsutbyte

Ett av forumets och Naturvård Skånes syften är att sprida information och på olika vis underlätta detta. Ta därför chansen att visa upp posters, dela ut foldrar och broschyrer, med mera. Alla välkomnas göra detta men om du har något större du vill ställa ut måste du kontakta oss.

NATURVÅRD SKÅNE

Naturvård Skåne startades i april 2007 och drivs av Naturskyddsföreningen i Skåne. Projektet finansieras av Naturskyddsföreningen, Länsstyrelsen i Skåne län och Region Skånes Miljövårdsfond. Syftet är att effektivisera naturvårdsarbetet genom att underlätta informationsutbyte och samarbete mellan samtliga naturvårdsaktörer i Skåne - myndigheter, föreningar, universitet, högskolor, företag, markägare och enskilda intresserade.

Naturvård Skånes främsta informationskanaler är hemsidan och det digitala nyhetsbrevet. Projektet arbetar även med att anordna seminarier och mötesplatser med olika teman och målgrupper.

www.naturvardskane.se

samtliga foton av kristin johansson